Жаңатұрмыс негізгі орта мектебі

Келісілді « Мұғалжар аудандық әдістемелік орталығы» ММ.Айтбаева Ж.Ж « » 2021 ж	Педагогикалық кеңесте қаралды Хаттама№ 1 Нуриева М.Ж «31» тамыз 2021 ж	Бекітемін: Мектеп директоры Байғазы М.Ө. «31» тамыз 2021 ж

«Ертегілер елінде»

Сынып:3

Қолданушы:
Бастауыш сынып мұғалімі
М.А.Жоламан

2021-2022 оқу жылы

Сканировано с CamScanner

Түсінік хат.

Дамытушылық сипаттағы жеке және топтық оқу қызметі Өзіміз көп үміт күтіп отырған жас ұрпақ ата-бабамыздан қалған мәдени мұра халық ауыз әдебиетінің өн бойындағы мәнділігі маңыздылығынан, әсемдігі мен алғырлығы тәлім-тәрбиесі мен үлгі-өнегесінен нәр алары анық. Сан ғасырлар бойы ауыз әдебиетіндегі ұрпақтан-ұрпаққа мұра болып келген халықтық тәрбиенің өнеге-үлгілері осы уақытқа дейін өзінің педагогикалық мүмкіндектерінің мәні зор екендігінің дәлелдеп келеді. Халық ауыз әдебиетінің балаларға ең жақыны ол ертегі болмақ. Алғашқы қадамнан бастап, бала тәрбиесіне ерекше әсер ететін ертегілерді ойлап шығарған адамзат тарихында ертегілердің тәрбиелік мәні зор.

Қазақ еттегілері сан алуан. Ертегі арқылы бала айнала қоршаған ортаны барлай алады, табиғаттың сиқырлы сырларын сезіне біледі, халықтың әдемілік және әдептілік жайлы ұғымдарын бойына сіңіреді, ұлттық салт-дәстүр, әдеп-ғұрып туралы түсінік алып, адамгершілік тәрбиесінің бастауларына ден қояды, тіл мәдениеті қалыптасады. Ертегі адамның қиялына қанат бітіреді. Білмегенді білгенге сүйрейді. Кімдерден, қай кейіпкерлерден аулақ болуды насихаттайды. Өшпес зор туындылар бала болашағының мәнді, мақсатты көз қарасын тудырары сөзсіз. Ертегі балалар ұжымында нәзік интеллектуалды өзара қарым-қатынасты тудырады. Ертегісіз балалар арасындағы интелектуалды өзара қарым-қатынастарды түсіну мүмкін емес, ертегіге әуестенбейінше ұжымдық күйініш-сүйініш болмақ емес, ертегі туындамайынша оймен шабыттанған қуаныш балаға түсініксіз.

Жаңартылған білім мазмұнына сай бұл бағдарламада балаларды үштілділікке үйрету, білімді, функционалдық және шығармашылық ой- пікірлерін қиялдарын ,қолдану әрекеттерін, сын тұрғысынан ойлау, зерттеу жұмыстарын жүргізу әрекеттерін , ақпараттық-коммуникациялық технологияларды мұғалім көмегімен пайдалану, қарым-қатынас жасаудың түрлі тәсілдерін қолдану, топпен, жұппен және жеке дара жұмыс істей алуын, мәселелерді шешу және шешім қабылдай алуына , алған білімін өмірде қолдана алуға (өмірге бейімдей алу) сияқты кең ауқымды дағдыларын дамытуға осы бағдарлама негіз болады.

Сканировано с CamScanner

«Ертегілер елінде» үйірмесінің мақсаты:
оқу және жазу дағдылары қалыптасқан, алғашқы тілдік мағлұматтарды, сөйлеу әрекетінің түрлерін меңгерген, байланыстырып сөйлей алатын; ана тілін сүйетін, адамгершілік, Отансүйгіштік сезімдері қалыптасқан, шығармашылыққа бейім жеке тұлғаның қалыптасуы мен дамуына мүмкіндік жасау.

Міндеті:

- оқушының тілін дамыту жұмыстарын ұйымдастыру;
- дұрыс,түсініп және мәнерлеп оқу, жазу дағдыларын қалыптастыру;
- сөйлеу әрекеттерінің түрін (оқылым, тыңдалым, жазылым, айтылым) меңгерту және сөйлеу жанрларын әр түрлі жағдайларда қолдана білуге үйрету;
- диалогтық және монологтық сөйлеу дағдыларын жетілдіру;
- оқушының бойында адами құндылықтарды: қайырымдылықты, сүйіспеншілікті, елжандылықты, имандылықты дамыту;
- қоршаған ортамен ізгі қарым-қатынас жасауға тәрбиелеу.

Күтілетін нәтиже:

- дыбыс пен әріптің негізгі ерекшеліктерін дауысты және дауыссыз дыбыстарды ажыратады («дауысты дыбыстар әндетіліп, созылып айтылады, ауа кедергісіз шығады»).
- сөйлем, сөз, буын, дыбыс туралы;
- сөз, сөйлемнің шегін таба алады, сөзді буынға бөледі;
- саналы, дұрыс, бірқалыпты буындап және тұтастай минутына 45-50 сөз оқиды (белгілерімен қосканда)
- мәнерлеп, дұрыс, түсініп оқуға дағдыланған;
- монолог, диалог арқылы берілген синтаксистік құрылымдағы хабарлы, сұраулы және лепті сөйлемдердің оқылу ерекшеліктерін ажырата біледі;
- тірек сөздер, сюжетті картиналар арқылы 4-5 сөйлемнен тұратын әңгіме құрай алады;
- мәтіннің берілген басы мен соңы арқылы мәтін, диалог құрастырады;
- затты, құбылысты, аңдарды сипаттайды, өз тәжірибесінен 4-6 сөйлемнен тұратын әңгіме құрайды;
- картина арқылы елестеуі (қиялдауы) бойынша шығарма жаза алады (4-6 сөйлем).

Сканировано с CamScanner

Тақырыптың мазмұны
Ертегілер елінде – 34 сағат

2021-2022 оқу жылынан бастап білім беретін негізгі орта мектептің «Ертегілер елінде» бағдарламасына аптасына 1 сағат бөлінген.
Соған орай бағдарламаға бөлінген жылдық сағат саны-34.

Сабақ туралы мағлұмат (1 сағат)

Оқушыларға ертегілердегі негізгі ой туралы айту. Ертегілер түрлеріне тоқталу.

Әр түрлі тақырыптағы ертегілер (33 сағат).

Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.

Сканировано с CamScanner

Оқу-тақырыптық жоспар

Сабақ реті	Тақырыбы	Сағат саны	Білім нәтижесі	Оқыту әдіс тәсілдері	Мерзімі
1	Кіріспе. Алтын сақа	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	08.09.2021
2	Жыл басы	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	15.09.2021
3	Қағанақ бас,қыл кеңірдек,шиборбай	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	22.09.2021
4	Тазша бала	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	29.09.2021
5	Жеті өнерпаз	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	06.10.2021
6	Дәулет құсы	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы	Ауызша түсіндіру,	13.10.2021

Сканировано с CamScanner

			істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	видео,суреттер	
7	Асан батыр	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	20.10.2021
8	Бай мен баласы	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	27.10.2021
9	Қаңбақ шал	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	03.11.2021
10	Жақсылық пен жамандық	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	17.11.2021
11	Үш ауыз ақыл сөз	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	24.11.2021
12	Түлкі мен қоян	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	08.12.2021
13	Қарттың	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы	Ауызша түсіндіру,	15.12.20

Сканировано с CamScanner

	мысық		істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	видео,суреттер	22
21	Мақта қыз бен мысық	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	09.02.2021
22	Қой мен қасқыр	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	16.02.2022
23	Қарға мен кірпі	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	23.02.2022
24	Түлкі мен бөдене	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	02.03.2022
25	Қарға мен түлкі	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	09.03.2022
26	Кім күшті?	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	16.03.2022
27	Арыстан мен	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы	Ауызша түсіндіру,	06.04.2

Сканировано с CamScanner

	түлкі		істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	видео,суреттер	22
28	Ақ тиін мен қасқыр	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	13.04.2022
29	Қасқыр мен қозы	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	20.04.2022
30	Түлкіден де өткен қу қаз	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	27.04.2022
31	Түлкі мен тырна	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	04.05.2022
32	Ай мен күн	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	11.05.2022
33	Алма піс,аузыма түс	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	Ауызша түсіндіру, видео,суреттер	18.05.2022
34	Патша мен	1	Ертегідегі кейіпкерлердің іс-әрекетін талқылау,жақсы	Ауызша түсіндіру	25.05.20

Сканировано с CamScanner

	дикан			істерінен өнеге алып,үйрену,жаман істерінен жирену.	видео,сур еттер		22

Сканировано с CamScanner

Пайдаланған әдебиеттер:

1. Қазақ ертегілері «Алматы» баспасы 2007 жыл 4-бет.
2. Мен оқимын, ойлаймын,ойнаймын Астана-2006 9,108,122 бет
3. Көркем әдебиет «Аруна» баспасы 46 бет,47 бет, 60бет,64 бет.
4. Өнегелі ертегілер «Аруна» баспасы-2007ж 60бет.
5. Жануарлар туралы ертегілері «Алматы» баспасы 54,74 беттер.

Сканировано с CamScanner

Күні:
Білім беру салалары: Қатынас, Әлеуметтік орта
Бөлімдері: Тіл дамыту, Көркем әдебиет
Тақырыбы: «Күшік пен мысық» ертегісі
Мақсаты:
Білімділік: Балалар ертегінің қарапайым модельдерін құруды үйренеді.
Дамытушылық: Тіл байлығын дамыту, сөздік қорларын молайту және ойлау қабілеттерін дамыту.
Тәрбиелік: Қиын кезде достарына көмектесе білуге тәрбиелеуге үйрету.
Қолданылатын көрнекіліктер: Ертегі кейіпкерлерінің суреті, шапкалары.

Тәсілдері, кезеңдері	Мұғалімнің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Мұғалім балаларға ойын ойнайтынын хабарлайды.	Балалар ойын ойнауға дайындалады.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Мұғалім балаларға сұрақ қоя отырып «Күшік пен мысық» ертегісінің мазмұнын сұрайды. -Балалар біз қандай ертегімен таныстық? -Ертегіде қандай кейіпкерлер болды? -Күшікті неге мақтаншақ деп айтты? -Сендерге ертегі ұнады ма? **Д/о:** «Ретімен орналастыр» Мақсаты: Ертегі кейіпкерлерінің суреттерін қою арқылы ертегі мазмұнын айтуға үйрету. мұғалім ертегінің бір кейіпкерінің рөлін таңдап, соны сомдап шығуға береді. Рөлдерді белгілеуде балалар кейіпкерлердің суреті бар медальдарды алады. Мұғалім жүргізуші рөлін ойнап, ертегі мәтінін оқып, кейіпкерлерді кезекпен сахнаға шығуын қадағалайды.	Балалар сұрақтарға жауап береді. Ойынды қызығушылықпен ойнайды. Кейіпкерлер дауыс ырғағын сала отырып ойнайды.
Рефлексия-түзету жұмыстары	Балаларға ерттегі жөнінде сұрақтар қойылады. Балалардың жетістіктерін бағалап, мадақтау.	Балалар сұрақтарға жауап береді. Баланың көңіл- күйі көтеріледі.

Күтілетін нәтиже:

Білу керек: Балалар ертегінің мазмұнын біледі.
Түсінігі бар: Күшік, мысық, қасқыр, түйе жайлы түсініктері бар.
Орындай алады: Ойындарға қатысып , сұрақтарға жауап береді.

Сканировано с CamScanner

Күні:
Білім беру саласы: Қатынас, Әлеуметтік орта
Бөлімі : Ертегілер елінде.
Тақырыбы: Түлкі мен ешкі
Мақсаты:
Білімділік: Ертегіні әңгімелеуге үйрету.
Дамытушылық: Балалардың тілін есте сақтау қабілетін дамыту.
Тәрбиелік: балаларды қамқорлық көрсетуге тәрбиелеу.
Қолданылған көрнекіліктер:Конустық театр

Әрекет кезеңдері	Мұғалімнің іс- әрекеті	Балалардың әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Мұғалім балаларды шаттық шеңберіне шақырады.	Бір-біріне жылы лебіздерін айтады.
Ұйымдастыру, ізденіс жүргізу	Бұл сабақта мұғалім ертегіні үлгі бойынша меңгерген балаларға бір кейіпкер ролін таңдап оны ойнауын ұсынады. Ролдарді анықтау үшін кейіпкерлер бейнеленген төс белгілерді алады. (медаль) Ертегіні ойнауда ең маңыздысы балалар кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізу. Жүргізуші ролін атқаратын тәрбиеші мәтінді оқиды және кейіпкерлердің кезекпен шығуын қадағалайды. Д/о: Қай сурет өз орнында тұрған жоқ. Мақсаты: Сурет арқылы ертегі желісін есте сақтауын арттыру.	Балалар ролдарді анықтап кейіпкерлер бейнеленген төс белгілерді алады. (медаль) балалар кейіпкерлердің интонациясын, дауыс ырғағын, дауыс қаттылығын дұрыс жеткізуге тырысады Балалар ойынды аса қызығушылықпен ойнайды.
Рефлекция-түзету жұмыстары	Балаларға бірнеше сұрақтар қойылады Тәрбиеші жақсы жауап берген балаларды мақтайды ,мадақтайды.	Балалар мұғалімнің сұрақтарына толық жауап береді. Балалар мақтауға риза болады.

Күтілетін нәтиже:
Біледі:Ертегі туралы біледі
Түсінігі бар: Түлкі мен ешкі ертегісі туралы түсініктері бар.
Орындай алады.Ертегіні сахналай алады.

Сканировано с CamScanner

Күні:
Білім беру салалары: Қатынас, Әлеуметтік орта
Бөлімдері: Тіл дамыту, Көркем әдебиет
Тақырыбы: «Түлкі мен тырна» ертегісі
Мақсаты:
Білімділік: Балаларды ертегі желісі бойынша айтып бере алуға, сахналай білуге үйрету
Дамытушылық: Балалардың тілдік белсенділіктерін дамыту.
Тәрбиелік: Достыққа, татулыққа тәрбиелеу.
Сөздік жұмыс: түлкі, тырна, апан, құтылады, амал табу.
Қолданылатын көрнекіліктер: ертегі кейіпкерлерінің суреттері, ертегі желісі бойынша суреттер.

Тәсілдері, кезеңдері	Мұғалімнің іс-әрекеті	Балалардың іс-әрекеті
Әрекетті туындату, түрткі болу	Мұғалім балаларға балабақшаға келе жатқанда сиқырлы қобдиша тауып алғанын айтады.	Балалар сиқырлы қобдишаға қызыға қарайды.
Ұйымдастыру жұмыстары, ізденіс жүргізу	Сиқырлы қобдишаның ішінде «Түлкі мен тырна» ертегісі желісі бойынша суреттер . Тәрбиеші балаларға Балалар мынау қандай ертегі. Оның кейіпкерлерін ата? Ертегі не жайлы? Түлкі мен тарна адамнан қалай құтылады? Д/о "Дұрыс орналастыр" Мақсаты: Ертегіні желісі бойынша орналастыра білуге үйрету. Сергіту сәті: «Шымыршық» Шымыршық, шымыршық ата қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық апа қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық қыздар қалай жүреді? Шымыршық, шымыршық күшік қалай үреді? Шымыршық, шымыршық мысық қалай жуынады? Шымыршық, шымыршық тышқан қалай дыбыстайды? **Ертегіні сахналау.** мұғалім ертегіні меңгерген үш балаға бір-бір кейіпкер ролін таңдап оны ойнауын ұсынады. Балаларға тос белгілерді алады. Ертігіні ойнауда ең маңыздысы кейіпкерлердің интонациясы, дауыс ырғағы. Тәрбиеші мәтінді (автор) оқиды және кейіпкерлердің кезекпен шағуын қадағалайды. **Сөздік жұмыс:** түлкі, тырна, апан,	Балалардың назары мұғалімнің басындағы қобдишаға ауады. Балалар сұрақтарға жауап береді. Балалар суреттерді ертегі желісі бойынша орналастырады. Балалар сергіту сәтін қимылмен көрсетіп мәтінін қайталайды Балалар тос белгілерін мойынға тағып, рөлді ойнауға дайындалады. Балалар ертегі желісі бойынша мұғалімнің көмегімен ертегіні сахналайды Балалар бұл сөздерді қалай түсінесіңдер?

Сканировано с CamScanner